

ראה שלאור ההתפתחויות והמגמות הקורות בענף, עלינו להזכיר שוב ושוב כי משק החלב הוא עוגן התיישבותי המחזיק את החקלאי במשקו, בכך שהוא מצריך עבודה ותשומת לב מסביב לשעון היומי ובמשך כל ימות השבוע כולל שבתות. כל משק חלב, הן הקיבוצי והן המושבי, יוצר יציבות אישית וכלכלית, מכיוון שהרפת מחוללת הכנסה רציפה, בניגוד לצומח שהוא עונתי. כל המדינות המערביות תומכות בענף החלב בארצותיהם בדרכים שונות, חלקן בסבסוד ישיר וחלקן במדיניות של סילוק עודפים וסבסוד הייצוא. ברוב המדינות המערביות ישנו פטור מחוק ההגבלים על ענף החקלאות כולו. לא זו בלבד שייצור ושיווק פטור כמו בארץ, אלא גם עיבוד התוצרת כמו משחטות ומחלבות. חוק ההגבלים מאפשר את ההתארגנות שלהם.

תרומת ענף הרפת למדינה באה לידי ביטוי בכך, שהמזון הגס שהרפת צורכת, יכול להיות מושקה על ידי מי קולחין שעברו טיהור שניוני. באומדן גס הרפת צורכת כ-200 מיליון קוב מי ביוב מושבים המשקים כחצי מיליון דונם. כמו כן, היא צורכת "פסולת" תעשייתית של מפעלי הפירות, הירקות והיין, וכן מוצרי לוואי תעשייתיים כמו מולסה ועוד. בכל אלה יש חסכון כלכלי ישיר בגלל עלות סילוק פסולת זו למטמנות ותועלת עקיפה בניצול יעיל של חומרי הזנה.

המדינות המערביות מטפחות את החקלאות בכלל ואת הרפת בפרט ורואות בה פעילות הראויה, לא רק לא רק לאמפטיה, אלא גם לסייע. גם ממשלות ישראל אימצו מדיניות הקובעת את העיקרון ששיווק החלב ומוצריו יהיה מייצור מקומי בלבד. זו החלטה ערכית שבאה לידי ביטוי בחוק תכנון משק החלב בישראל - התשנ"ב - 1992. מחוק עקרוני זה משתרש כל מבנה הענף, כפי שהוא נהוג מימים ימימה ועד עצם היום הזה. למרות כל הישגי הענף, אנו עומדים כל הזמן במאבק קיומי על המשך קיומו.

שפורטו בנוסח הקודם, אשר עומדות בבסיס חוק תכנון משק החלב וחיוניות מאין כמותן, על מנת לפרש באופן ראוי את מטרתו של החוק.

לפיכך, אנו מציעים כי סעיף המטרות יתוקן באופן אשר יבהיר, בצורה אשר אינה משתמעת לשתי פנים, כי עידוד והבטחת ייצור החלב הגולמי בישראל הינן המטרות העומדות בבסיסו. כמו כן, יש לחזור ולהכפיף את האינטרס הצרכני למטרה העיקרית, כך שבמקום המילים "במחירים נאותים ליצרנים ולצרכנים" יבואו המילים: "תוך הבטחת תמורה הולמת ליצרנים במחירים נאותים לצרכנים".

הסדרת הייצור והשיווק

בנוסח הקודם נכלל עקרון בסיסי נוסף לפיו שיווק מוצרי חלב גולמי בישראל יהיה מייצור מקומי בלבד. זאת, בכפוף לחריג של ייבוא (אשר הותר באופן מסוים הקבוע בנוסח הקודם). עוד נקבע כי מוצרי חלב גולמי שיובאו לישראל ללא היתר יראו כטובין, מוברחים. עקרון חשוב זה, המשלים את מטרת החוק אותה הזכרנו, נעדר מן התיקון. אין צורך להכביר מילים על חשיבותו וחיוניותו של ההסדר הנ"ל אשר בבסיסו עמדה השמירה על התוצרת המקומית, הגנת התוצרת המקומית, עידודה והעדפתה. מדובר בהסדר יסודי, שאיננו חורג מן המקובל בעולם, הכרחי להבטחת משק החלב בישראל. לא יכול להיות ספק, כי אי הכללתו של הסדר זה בתיקון יוביל להתמוטטות מוחלטת של משק החלב בישראל. לא למותר יהא לציין, כי אי הכללתו של הסדר זה בתיקון עולה גם כדי פגיעה קשה, שלא כדין בחופש העיסוק של יצרני החלב בישראל.

לא נוכל להשלים עם כל ניסיון שהוא להשמיט הסדר זה מנוסחו של התיקון.

דרך קביעת מחיר המטרה במכסה ואורך הזמן מובטחים, אך לא מופיעים.

כל נושא התקנת התקנות שיש להם חשיבות רבה וכמו כן הכללים שכולם אינם מופיע בהצעת החוק ומוצע שאישורם יהיה בכפוף לחוק. ברור ונבהיר שוב, בכל מקום, שגורלו של משק החלב בישראל תלוי בביצוע התיקונים המהותיים שאותם פרטנו.

עלויות מחירים

אנו עדים לעליית מחירי המזונות בצורה משמעותית וללא תקדים.

מחיר המטרה שנקבע אינו משיג ההתייקרויות ואנו לפני התמודדות קשה ביותר להמשך השמירה על הרווחיות.

לסיכום

אין רגע דל ורק בכוחות משותפים נתגבר!

מאיר בראון

חוק החלב

נמצא בדיונים מתקדמים ולא ברור מדוע היצרנים לא היו מעורבים, כמו בעבר, מתחילתו. אנו בעד חוק, אך נראה שלצורתו הנוכחית נתנגד כי אנו רואים בו סכנה. אלו עיקרי ההסתייגויות שלנו מהצעת החוק:

מטרת החוק

מן התיקון הושטמו מטרות ראויות אשר נכללו בסעיף המטרות בנוסח הקודם. אנו רואים בחומרה רבה ובדאגה את הנסיגה המשמעותית ממטרות החוק הראויות

